

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 31.12.2008.GOD.

1.OSNIVANJE I DELATNOST

Metalac Metalurgija a.d. Novi Sad (u daljem tekstu Društvo) je pravni sledbenik trgovačkog preduzeća Balkan, Novi Sad koje je osnovano 1945. godine.

Resenjem Agencije za privredne registre od 22.04.2005. godine Društvo je promenilo poslovno ime. Brisano je Agrovodovina Metalurgija, a u registar je upisano Metalac Metalurgija a.d za trgovinu na veliko i malo, usluge u robnom prometu i spoljnu trgovinu. Sediste Društva je u Novom Sadu, ulica Bajci Zilinskog 11, matični broj Društva je 08033854.

Poreski identifikacioni broj preduzeća je 100187569.

Na dan 31.12.2008.godine Društvo zapošljava 65 radnika(31.12.2007. 69 radnika).

2.OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji privrednog društva su po svim materijalno značajnim pitanjima sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl.Gl.RS br 46/2006), drugim podzakonskim propisima donetim na osnovu tog Zakona i usvojenim računovodstvenim politikama koje su utvrdjene Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Funkcionalna valuta je dinar.

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara, i prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

3.PREGLED ZNAČAJNIH RACUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. PRIHODI I RASHODI

Prihodi od prodaje se priznaju kada se rizik i korist povezani sa pravom vlasništva prenosi na kupca a to podrazumeva datum isporuke robe kupcu. Prihodi se iskazuju po pravilnoj vrednosti koja je primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi i rashodi od kamata se knjize u korist odnosno na teret obracunskog perioda na koji se odnose.

Rashodi se obracunavaju po nacelu uzrocnosti prihoda i rashoda.

Troskovi tekuceg odrzavanja i opravki osnovnih sredstava knjize se na teret bilansa uspeha u obracunskom periodu u kome nastanu.

3.2. PRERACUNAVANJE IZNOSA U STRANIM SREDSTVIMA PLACANJA

Poslovne promene u stranim sredstvima placanja tokom godine, preračunavaju se u dinare po zvaničnom kursu vazecem na dan svake promene.

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima placanja su preračunate u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom kursu, vazecem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu preračuna poslovnih promena potraživanja i obaveza u stranim sredstvima placanja su knjizene u korist ili na teret bilansa uspeha.

3.3. BENEFICIJE ZA ZAPOSLENE

3.3.1. Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da placa poreze i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je takođe obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih uplati tim fondovima.

Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog, knjiže se na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.3.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Društvo na osnovu odredbi Kolektivnog ugovora isplaćuje zaposlenim otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od tri prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku statistike.

Takođe Društvo na osnovu Kolektivnog ugovora isplaćuje jubilarne nagrade zaposlenima u zavisnosti od dužine neprekidnog rada u Društvu i to u visini jedne prosečne zarade ostvarene kod poslodavca u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje jubilarna nagrada za 20 godina neprekidnog rada u Društvu, odnosno dve ovakve zarade za 30 godina neprekidnog rada u Društvu.

3.4. REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja priznaju se ako su nastala kao rezultat proslog događaja i verovatnog plaćanja obaveza koje se pouzdano mogu proceniti.

Rezervisanja se procenjuju na dan bilansa i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu.

3.5. POREZI I DOPRINOSI

3.5.1. Porez na dobitak

Tekuci porez na dobit

Tekuci porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i placa u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konacni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 10 % na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srbije. Takve korekcije se uglavnom sastoje od povraćaja određenih odbitnih rashoda i ulaganja u osnovna sredstva.

U skladu sa poreskim propisima gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina.

Odloženi porez na dobitak

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze vezane su za oporezive privremene razlike. Privremene poreske razlike nastaju po osnovu različito obračunate amortizacije po računovodstvenim i po poreskim propisima.

3.5.2. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju poreze na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

3.6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost cini vrednost po fakturi dobavljacka uvecanu za zavisne troskove.

Pod osnovnim sredstvima smatraju se sva sredstva ciji je korisni vek upotrebe duzi od jedne godine bez obzira na njihovu vrednost.

Dobici i gubitci koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspeha. Obracun amortizacije vrsi se po metodi proporcionalnog otpisivanja.

Stope koje se primenjuju prilikom obracuna amortizacije:

Gradjevinski objekti	2-10%
Oprema	10%
Transportna sredstva	12.50%
Kancelarijski namestaj, poslovni inventar	14.30%
Racunarska i kancelarijska oprema	20-25%

3.7. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugorocni finansijski plasmani obuhvataju ucesca u kapitalu banaka i drugih pravnih lica kao i dugorocnih kredita datih zaposlenima.

Dugorocni finansijski plasmani su iskazani po metodu nabavne vrednosti.

3.8. ZALIHE

Zalihe robe u magacinu evidentiraju se po veleprodajnim cenama, a u maloprodaji po maloprodajnim cenama. Na kraju obracunskog perioda vrsi se svodjenje vrednosti zaliha na nabavnu cenu alokacijom razlike u ceni.

3.9. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja preduzeca, od momenta kada Drustvo postane ugovornim odredbama vezano za instrument.

Potrazivanja od kupaca

Potrazivanja od kupaca iskazuju se po nominalnoj vrednosti umanjenoj za ispravke vrednosti izvrzene po osnovu procene naplativosti svakog pojedinacnog potrazivanja.

Obaveze prema dobavljacima

Obaveze prema dobavljacima se procenjuju po njihovoj nominalnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ BILANS USPEHA

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje:	2008.g	2007.g
povezanim pravnim licima	77.214	54.886
u veleprodaji	366.435	358.626
u maloprodaji	40.525	35.518
u tranzitu	32.622	28.673
Prihodi od prodaje usluga	179	174
Prihodi od izvoza robe	690	0
UKUPNO	517.665	477.877

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	1.387	1.132
Ostali poslovni prihodi-zakup	18.867	16.964
UKUPNO	20.254	18.096

6.TROSKOVI MATERIJALA

	2008.g	2007.g
Trosak ostalog materijala	1.618	1.405
Trosak elektricne energije	1.431	1.242
Utroseni gas	698	555
Troskovi goriva	3.907	3.089
UKUPNO	7.654	6.291

7. TROSKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA OSTALI LICNI RASHODI

	2008.g	2007.g
Troskovi bruto zarada i naknada	35.392	32.605
Troskovi poreza i doprinosa	6.338	5.822
Troskovi prevoza zaposlenih	1.155	1.117
Dnevnice	986	999
Ostali licni rashodi	472	669
UKUPNO	44.343	41.212

8. TROSKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	2008.g	2007.g
Trosak amortizacije	9.235	8.616
Trosak rezervisanja	586	0
UKUPNO	9.821	8.616

9.OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2008.g	2007.g
Troskovi transportnih usluga	1.408	1.453
Troskovi održavanja	2.366	2.738
Troskovi zakupa	355	213
Troskovi reklame	327	473
Troskovi za ostale usluge-komunalne,registracije vozila	2.816	2.995
Troskovi neproizvodnih usluga	677	70
Troskovi reprezentacije	2.284	1.990
Troskovi premija osiguranja	734	721
Troskovi platnog prometa	520	465
Troskovi poreza i doprinosa	2.121	2.031
Ostali nematerijalni troškovi	3.236	3.920
UKUPNO	16.844	17.069

10. FINANSIJSKI PRIHODI

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Pozitivne kursne razlike	38	27
Prihodi od kamata	683	300
Ostali finansijski prihodi	284	5
UKUPNO	1.005	332

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2008.g	2007.g
Rashodi kamata	154	96
Negativne kursne razlike	58	31
Ostali finansijski rashodi	656	82
UKUPNO	868	209

12. OSTALI PRIHODI

	2008.g	2007.g
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	245	2.655
Dobici od prodaje akcija drugih pravnih lica	0	1.342
Viskovi	89	55
Prihodi od naplate otpisanih potrazivanja	17.351	3.903
Prihodi od smanjenja obaveza	48	379
Ostali prihodi	652	1.510
Odobreni kasa skonto-povezana pravna lica	5.095	4.950
Ostali prihodi-povezana pravna lica	252	462
Naknada stete	545	1.274
UKUPNO	24.277	16.530

13. OSTALI RASHODI

	2008.g	2007.g
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sred.	2	10
Dozvoljen kalo	497	668
Ostali neposlovni vanredni rashodi	2.033	593
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potrazivanja	24	19
Obezvredjenje zaliha	4.575	0
Obezvredjenje potrazivanja i kratk.finans.plasmana	17.183	17.082
UKUPNO	24.314	18.372

NAPOMENE UZ BILANS STANJA

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Poziciju nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31.12.2008. sacinjavaju:

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Slike	70	70
Gradjevinski objekti	100.894	104.303
Oprema	12.619	11.767
UKUPNO	113.583	116.140

Tabela promena na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme:

U hiljadama dinara

	Gradjev. objekti	Oprema i ostala os.sr.	Osnovna sred.u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
stanje na dan 01.01.08.	179,595	35,376	0	214,971
Nabavke u toku godine			6,715	6,715
Prenosi	3,038	3,677	(6,715)	-
Rashodovanje i prodaja	-	(1,347)	-	(1,812)
Stanje na dan 31.12.08.	182,633	37,706	0	220.339
Ispravka vrednosti				
stanje na dan 01.01.08.	75,293	23,538	-	98,831
Amortizacija	6,446	2,788	-	9,234
Rashodovanja i prodaja	-	(1,310)	-	(1,310)
Stanje na dan 31.12.08.	81,739	25,016	-	106,756
Sadasnja vrednost:				
31.12.2008.godine	100,894	12,690	0	113,583
01.01.2009.godine				

15. UCESCE U KAPITALU

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Akcije kod poslovnih banaka:		
Panonska banka	0	0
Vojvodjanska banka	0	0
Metals banka	1.104	2.733
UKUPNO	1.104	2.733
Akcije kod preduzeca	0	75
UKUPNO	1.104	2.808
Ostali dugor.plasmani	275	319
UKUPNO	1.379	3.127

16.ZALIHE

	2008.g	2007.g
Materijal	81	80
Roba:		
U prometu na veliko	38.541	30.879
U prometu na malo	4.868	6.539
Ispravka vrednosti robe	(4.575)	0
UKUPNO	38.834	37.418
Dati avansi	425	423
Ispravka vrednosti datih avansa	-343	-343
UKUPNO	38.997	37.578

17. POTRAZIVANJA

	2008.g	2007.g
Potrazivanja od kupaca u zemlji	165.500	178.213
Potrazivanja od povezanih pravnih lica	28.322	23.500
UKUPNO	193.822	201.713
Ispravka vrednosti potrazivanja	-24.730	-26.957
UKUPNO	169.092	174.756
Potrazivanja za kamatu od Cacanske banke	54	
Potrazivanja od zaposlenih	379	74
Potrazivanja od drzavnih organa	36	880
Ostala potrazivanja	100	52
UKUPNO	169.661	175.762

18. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Ziro racun	9.129	7.190
Blagajna	18	43
Devizni racun	707	4
Devizna blagajna	0	0
Ostala novcana sredstva	4	2
Depoziti kod Kulske banke	0	3.592
Depoziti kod Cacanske banke	15.000	0
UKUPNO	24.858	10.831

19. KAPITAL

19.1. Akcijski kapital

Akcijski kapital Društva na dan 31.12.2008. sastoji se od 191.713 akcija nominalne vrednosti 600 din. po akciji sa sledecom vlasnickom strukturom:

	Broj akcija	Kapital	% ucesca
Metalac ad	157.894	94.737	82,36
Akcije u vlasnistvu fizickih lica	33.819	20.291	17.64
UKUPNO	191.713	115.028	100

19.2 Ostali kapital

Ostali kapital je formiran u skladu sa MSFI 1 i prelaznih odredbi Pravilnika o Kontnom okviru i sadrzini racuna o okviru, po osnovu koga je Društvo izvršilo reklasifikaciju izvora vanposlovnih sredstava u korist racuna ostalog kapitala. Ostali kapital iznosi 3.666 hiljada dinara.

20. DUGOROCNA REZERVISANJA

Dugorocna rezervisanja odnose se na rezervisanja za otpremnine za penziju i rezervisanja za jubilarne nagrade zaposlenih u skladu sa MRS 19 i iskazana su u iznosu 6.804 hiljada dinara.

21. DUGOROCNE OBAVEZE

Dugorocne obaveze iskazane su u iznosu od 567 hiljada dinara i odnose se na Raiffeisen leasing.

22. KRATKOROCNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Vojvodjanska banka Novi Sad	5.112	5.112
Raiffeisen leasing	640	701
UKUPNO	5.752	5.813

Društvo je u 2005.godini podnelo tuzbu protiv Vojvodjanske banke ad Novi Sad radi utvrdjivanja nistavosti ugovora o kreditu u iznosu od 5.112 hiljada dinara. Društvo smatra da ce biti oslobodjeno placanja navedene obaveze.

23. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

u hiljadama dinara

	2008.g	2007.g
Primljeni avansi	648	498
Dobavljalci-maticna preduzeca	50.515	58.176
Dobavljalci u zemlji	70.080	68.918
Dobavljalci u inostranstvu	9	8
UKUPNO	121.252	127.600

24. OSTALE KRATKOROCNE OBAVEZE

	2008.g	2007.g
Obaveze za neto zarade i naknade	2.209	2.057
Obaveze za poreze i doprinose	1.450	1.345
Ostale obaveze	3	27
Druge obaveze	110	0
UKUPNO	3.772	3.429
Obaveze za ostale poreze	882	1.670

25. POREZ NA DOBIT

	2008.g	2007.g
Porez na dobit	925	74

26. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE

	2008.g	2007.g
Privremene razlike na nekretninama i opremi	1.718	1.932

27. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna aktiva/pasiva iskazana na dan 31.12.2008.god u iznosu od 123.605 hiljada dinara (31.12.2007.g 73.731 hiljada dinara) u potpunosti se odnosi na robu primljenu na konsignacionu prodaju.

28. ODNOSI SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Potrazivanja i obaveze i prihodi i rashodi nastali su iz transakcija sa sledecim povezanim pravnim licima:

u hiljadama dinara

Potrazivanja	2008.g	2007.g
Kupci u zemlji		
Metalac trade G.Milanovac	0	0
Metalac market G.Milanovac	26.861	19.805
Metalac posudje G.Milanovac	837	520
Metalac bojler G.Milanovac	0	2
Metalac inko G.Milanovac	11	31
Metalac print G.Milanovac	657	3.142
Metalac proleter G.Milanovac	264	0
Ukupno potrazivanja	28.630	23.500

odnosi sa povezanim preduzecima-nastavak

u hiljadama dinara

Obaveze	2008.g	2007.g
Dobavljači u zemlji		
Metalac ad G.Milanovac	179	7
Metalac trade G.Milanovac	14.290	10.970
Metalac inko G.Milanovac	2.415	6.794
Metalac market G.Milanovac	0	47
Metalac posudje G.Milanovac	42.389	47.745
Metalac bojler G.Milanovac	5.453	3.485
Ukupno	64.726	69.048
Kredit		
Metalac ad G.Milanovac	0	0
Kamate		
Metalac ad G.Milanovac	0	0
Ukupno obaveze	64.726	69.048
Obaveze, neto	36.096	45.548
Prihodi		
Prihodi od prodaje robe		
Metalac inko G.Milanovac	863	486
Metalac market G.Milanovac	47.457	45.353
Metalac posudje G.Milanovac	18.910	15.237
Metalac bojler G.Milanovac	770	2.374
Metalac trade G.Milanovac	32	290
Metalac proleter	223	0
Metalac print G.Milanovac	9.236	5.595
Ukupno	77.491	69.335
Ostali poslovni prihodi		
Metalac ad G.Milanovac	0	23
Metalac inko G.Milanovac	10	28
Metalac bojler G.Milanovac	10	0
Metalac posudje G.Milanovac	176	0
Metalac trade G.Milanovac	10	0
Ukupno	206	51
Ukupno prihodi	77.697	69.386
Rashodi		
Nabavna vrednost prodane robe		
Metalac inko G.Milanovac	23.167	26.990
Metalac market G.Milanovac	1.800	1.181
Metalac posudje G.Milanovac	111.064	117.851
Metalac bojler G.Milanovac	29.481	17.694
Metalac trade G.Milanovac	26.951	24.773
Metalac print G.Milanovac	184	914
Ukupno	192.647	189.403
Rashodi kamata		
Metalac ad G.Milanovac	0	31
Ostali rashodi		
Metalac ad G.Milanovac	670	61
Metalac market G.Milanovac	55	0
Ukupno	725	92
Ukupno rashodi	193.372	189.464
Rashodi, neto	115.675	120.109
Isplacena dividenda Metalac ad	4,737	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kategorije finansijskih instrumenata

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2008.	31. decembar 2007.g
Finansijska sredstva		
Dugorocni finansijski plasmani	1.379	3.127
Potrazivanja od kupaca	169.092	174.756
Kratkorocni finansijski plasmani	-	-
Ostala potrazivanja	434	126
Dati avansi	81	80
Gotovina I gotovinski ekvivalenti	24.858	10.831
	<u>195.844</u>	<u>188.920</u>
Finansijske obaveze		
Dugorocni krediti	567	1.226
Obaveze prema dobavljačima	121.252	127.600
Ostale obaveze i primljeni avansi	4.654	5.099
Kratkorocni krediti	5.752	5.813
Tekuca dospeća dugorocnih kredita		
	<u>132.225</u>	<u>139.738</u>

Osnovni finansijski instrumenti Preduzeca su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potrazivanja, finansijski plasmani koji nastaju direktno iz poslovanja Preduzeca, kao i dugorocni i kratkorocni zajmovi, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Preduzeca. U normalnim uslovima poslovanja Preduzeće je izloženo nize navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju trzisni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik, i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Preduzeca ovim rizicima. Preduzeće ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Trzisni rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost trzisnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promena u izloženosti Preduzeca trzisnom riziku niti u načinu na koji Preduzeće upravlja ili meri taj rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA
(nastavak)

Trzisni rizik(nastavak)

Devizni rizik

Preduzece je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominovani u stranoj valuti. Preduzece ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobicajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Preduzece posluje u velikoj meri zavisi od mera vlade u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u Preduzeću bile su sledeće:

	Sredstva		Obaveze	
	31.12. 2008	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2007
EUR	705.614	3.166	1.207.140	1.926.946
USD	629	537		
GBP	-	-	-	-
	<u>706.243</u>	<u>3.703</u>	<u>1.207.140</u>	<u>1.926.946</u>

Preduzece je osetljivo na promene deviznog kursa (EUR), americkog dolara(USD).

Sledeca tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Preduzeca na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno ocekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza ossetljivosti uključuje samo ne namirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i uskladjuje njihovo prevodjenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje da povecanje rezultata tekuceg perioda u slucajevima kada dinar jaca u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slucaju slabljenja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekuceg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slucaju.

	31. decembar 2008	31. decembar 2007
EUR valuta	(50,144)	(192,382)
USD valuta	62	53
GBP valuta	-	-
Rezultat tekuceg perioda	<u>(50,082)</u>	<u>(192,329)</u>

Osetljivost preduzeca na promene u stranim valutama smanjila se u tekucem periodu uglavnom na osnovu efekata nominalnog porasta potraživanja iskazanih u evrima koje se najvećim delom odnosi na povecanje kratkorocnih plasmana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
(nastavak)

Trzisni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublazilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledecem pregledu:

	31.decembar	U hiljadama dinara
	2008	31.decembar
		2007
Finansijska sredstva		
Nekamatnosna		
Dugorocni finansijski plasmani	1.104	2.808
Potrazivanja od kupaca	169.092	174.756
Ostala potrazivanja	434	126
Dati avansi	81	80
Gotovina I gotovinski ekvivalenti	24.858	10.831
	<u>195.569</u>	<u>188.601</u>
Fiksna kamatna stopa		
Dugorocni finansijski plasmani	<u>275</u>	<u>319</u>
Varijabilna kamatna stopa		
Kratkorocni finansijski plasmani	-	-
	<u>195.844</u>	<u>188.920</u>
Finansijske obaveze		
Nekamatnosna		
Obaveze prema dobavljacima	121.252	127.600
Ostale obaveze i primljeni avansi	4.654	5.099
	<u>125.906</u>	<u>132.699</u>
Fiksna kamatna stopa		
Dugorocni krediti	567	1.226
Tekuca dospeća dugorocnih kredita	5.752	5.813
	<u>6.319</u>	<u>7.039</u>
Varijabilna kamatna stopa		
Dugorocni krediti	-	-
Tekuca dospeća dugorocnih kredita	-	-
	<u>132.225</u>	<u>139.738</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
(nastavak)

Kreditni rizik

Upravljanje potraživanjima od kupaca

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Preduzeće. Izloženost Preduzeća ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca u značajnom delu odnose se na povezana pravna lica.

Najznačajniji kupci predstavljani su u sledećoj tabeli:

	31.decembar	U hiljadama dinara
	2008	31.decembar
		2007
Metalac Market G.Milanovac	26.860	19.804
Metalac Posudje G.Milanovac	837	520
In eksport Indjija	1.104	2.618
Savez invalida rada Vojvodine	2.182	5.538
M-Rodic	1.359	2.006
Ostali	136.750	144.270
	<u>169.092</u>	<u>174.756</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA
(nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje potraživanjima od kupaca (nastavak)

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2008. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	125,025	-	125,025
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	24,730	(24,730)	-
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	44,067	-	44,067
	<u>193,822</u>	<u>(24,730)</u>	<u>169,092</u>

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2007. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	144,141	-	144,141
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	26,957	(26,957)	-
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	30,615	-	30,615
	<u>201,713</u>	<u>(26,957)</u>	<u>174,756</u>

Nedospela potraživanja od kupaca

Nedospela potraživanja iskazana na dan 31. decembar 2008. godine u iznosu od 125,025 hiljada dinara (31. decembar 2007. godine: 144,141 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe na rate. Ova potraživanja dospevaju uglavnom u roku od 30-300 dana nakon datuma fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2008. godini iznosi 116 dana (2007. godine: 121 dan).

Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca

Preduzeće je u prethodnim periodima obezvređilo potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od 24,730 hiljada dinara (2007. godine: 26,957 hiljada dinara), za koja je Preduzeće utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata i da potraživanja u navedenim iznosima neće biti naplaćena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine
(nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje potraživanjima od kupaca (nastavak)

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Preduzeće nije obezvređilo dospela potraživanja iskazana na dan 31. decembar 2008. godine u iznosu od 44,067 hiljada dinara (31. decembar 2007. godine: 30,615 hiljada dinara) obzirom da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenata rukovodstvo preduzeća smatra da će ukupna sadanja vrednost ovih potraživanja biti naplaćena.

Starosna struktura dospelih, neispravljenih potraživanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar	31. decembar
	2008	2007
Manje od 30 dana	22.750	12.944
31-90 dana	16.543	13.898
91-180 dana	4.117	3.773
181-365 dana	188	0
Preko 365 dana	469	0
	<hr/>	<hr/>
	44.067	30.615

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembar 2008. godine iskazane su u iznosu od 121,252 hiljade dinara (31. decembra 2007. godine: 127,600 hiljade dinara).

Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospele obaveze pri čemu

Preduzeće dospele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima izmiruju u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2008. godine iznosi 97 dana (u toku 2007. godine 107 dana).

Rizik likvidnosti

Konacna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Preduzeća koji su uspostavili odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Preduzeća kao i upravljanjem likvidnošću. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA
(nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

Dospeća finansijskih sredstava

	U hiljadama dinara 31. decembar 2008.g					
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne god	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosna	99,266	51,678	43,521	1,104		195,569
Fiksna kamatna stopa	-		-	275		275
Varijabilna kamatna stopa						-
	99,266	51,678	43,521	1,379		195,844

	U hiljadama dinara 31. decembar 2007.g					
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne god	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosna	73.484	50.228	62.081	2.808	-	188.601
Fiksna kamatna stopa				319	-	319
Varijabilna kamatna stopa						-
	73.484	50.228	62.081	3.127	0	188.920

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA
(nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Dospeća finansijskih obaveza

	U hiljadama dinara 31. decembar 2008.g					
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne god	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosna	45,950	53,475	23,375	3,106	0	125.906
Fiksna kamatna stopa			5,752	567		6.319
Varijabilna kamatna stopa						
	45,950	53,475	29,127	3,673		132.225

	U hiljadama dinara 31. decembar 2007.g					
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne god	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosna	49,985	56,532	26,182	0	0	132699
Fiksna kamatna stopa			5,813	1,226	0	7039
Varijabilna kamatna stopa						
	49,985	56,532	31,995	1,226		139,738

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembar 2008. godine i 31. decembar 2007. godine.

	31. decembar 2008.		U hiljadama dinara 31. decembar 2007.g	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	1.379	1.379	3.127	3.127
Potraživanja od kupaca	169.092	169.092	174.756	174.756
Ostala potraživanja	434	434	126	126
Dati avansi	81	81	80	80
Gotovina I gotovinski ekvivalenti	24.858	24.858	10.831	10.831
	195.844	195.844	188.920	188.920
Finansijske obaveze				
Dugoročni krediti	567	567	1.226	1.226
Obaveze prema dobavljačima	121.252	121.252	127.600	127.600
Ostale obaveze i primljeni avansi	4.654	4.654	5.099	5.099
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	5.752	5.752	5.813	5.813
	132.225	132.225	139.738	139.738

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2008. godine

FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA
(nastavak)

Fer vrednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Pretpostavke za procenu trenutne fer vrednosti finansijskih instrumenata

Obzirom na cinjenicu da ne postoji dovoljno trzisno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i obzirom na cinjenicu da ne postoje dostupne trzisne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, koriscen je metod diskontovanja novcanih tokova. Pri koriscenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa slicnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena trzisne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

30. DOGADJAJI NAKON DANA BILANSA STANJA

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

32. SUDSKI SPOROVI

32.1. SPOROVI PROTIV PREDUZECA

Spor koji je pokrenula Slobodna zona Novi Sad na ime povraca za zakupa
EURO AUTO Novi Sad 1.450.800,00 dinara

Postupak u ovoj pravnoj stvari prekinut zbog nedostupnosti tuzenog "Euro-auto" doo Novi Sad, a sasvim je izvesno da tuzilac ne moze uspeti u ovoj parnici jer je u sporu sa istim tuziocem i tuzenim drugog reda "Net trade" doo pravnosnazno okoncan postupak tako sto je tuzbeni zahtev odbijen kao neosnovan.

32.2. SPOROVI KOJE VODI METALURGIJA KAO TUZILAC

- a) Spor protiv Slobodne zone Novi Sad radi priznanja prava na koriscenje zemljista je u toku.
- b) U toku je spor protiv Vojvodjanske banke radi utvrdjivanja nistavosti Ugovora o kreditu cija je vrednost 5.112.253,22 dinara. Sud je doneo prvostepenu presudu u nasu korist. Tuzeni je izjavio zalbu.
- c) U toku su pojedinačni sporovi protiv fizickih lica kao i sporovi protiv zaposlenih i bivših radnika Industrije piva i sokova SL Pivara AD Vrsac radi izvršenja ugovora.

33. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Republike Srbije se cesto razlicito tumace i predmet su cestih izmena. Tumacenje porekih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeca mogu se razlikovati od tumacenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Preduzecu moze biti odredjen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To prakticno znaci da poreske vlasti imaju prava da odrede placanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

34.DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursevi za devize utvrđeni na medjubankarskom trzistu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeci:

	31.decembar 2008	31.decembar 2007
USD	62.9000	53.7267
EUR	88.6010	79.2362
GBP	90.8635	107.308

NOVI SAD
27.02.2009god.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Milica Višekruna

Marko Šarenac